

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DODATU VREDNOST

Član 1.

U Zakonu o porezu na dodatu vrednost („Službeni glasnik RS”, br. 84/04, 86/04-ispravka, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-dr. zakon, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20 i 138/22), u članu 6. dodaje se novi stav 6, koji glasi:

„Izuzetno od stava 1. tačka 1) ovog člana, ako je ugovorom, odnosno odlukom na osnovu koje se vrši prenos imovine ili dela imovine predviđeno da će se na promet dobara i usluga koji čine imovinu ili deo imovine koji se prenosi obračunati PDV u skladu sa ovim zakonom, smatra se da je taj promet dobara i usluga izvršen.

Dosadašnji st. 6. i 7. postaju st. 7. i 8.

Član 2.

Posle člana 17v dodaje se član 17g, koji glasi:

„Član 17g

Kod prometa usluga čija se naknada uračunava u carinsku vrednost uvezenog dobra u skladu sa carinskim propisima, osnovicu čini razlika između ukupnog iznosa naknade za taj promet i iznosa naknade uračunatog u carinsku vrednost uvezenog dobra.”.

Član 3.

Član 21. menja se i glasi:

„Član 21.

Ako se osnovica naknadno poveća za promet dobara i usluga, obveznik PDV koji je isporučio dobra i usluge, a koji je poreski dužnik za taj promet u skladu sa ovim zakonom, dužan je da iznos PDV koji duguje po tom osnovu ispravi – poveća u skladu sa izmenom, kao i da izda dokument o povećanju.

Obaveza ispravke – povećanja PDV iz stava 1. ovog člana odnosi se i na poreske dužnike iz člana 10. stav 1. tačka 3) i st. 2. i 3. ovog zakona.

Ako se osnovica naknadno smanji, obveznik PDV koji je izvršio promet dobara i usluga drugom obvezniku PDV, a koji je poreski dužnik za taj promet u skladu sa ovim zakonom, može da izmeni – smanji iznos PDV ako:

- 1) je izdao dokument o smanjenju;
- 2) je obveznik PDV kojem je izvršen promet dobara i usluga ispravio odbitak prethodnog poreza, ukoliko je obračunati PDV koristio kao prethodni porez;
- 3) poseduje obaveštenje obveznika PDV kojem je izvršen promet dobara i usluga da je ispravio odbitak prethodnog poreza, odnosno da obračunati PDV nije koristio kao prethodni porez.

Ako je promet dobara i usluga izvršen licu koje nije obveznik PDV, izmenu iz stava 3. ovog člana obveznik PDV može da izvrši ako je izdao dokument o smanjenju i ako poseduje dokaz o smanjenju osnovice, kao i obaveštenje da za iznos PDV nije i neće biti podnet zahtev za refakciju PDV u slučaju kada je promet dobara i usluga izvršen licu koje ima pravo na refakciju PDV u skladu sa ovim zakonom.

Ako se osnovica za promet dobara i usluga iz člana 10. stav 1. tačka 3) i stav 2. ovog zakona naknadno izmeni – smanji, obveznik PDV koji je poreski dužnik za taj promet, a koji ima pravo na odbitak prethodnog poreza, može da smanji iznos obračunatog PDV ako je:

- 1) sačinio interni račun u skladu sa ovim zakonom;
- 2) ispravio odbitak prethodnog poreza, ukoliko je obračunati PDV koristio kao prethodni porez.

Ako se osnovica za promet dobara i usluga iz člana 10. stav 1. tačka 3) i stav 2. ovog zakona naknadno izmeni – smanji, poreski dužnik za taj promet, koji nema pravo na odbitak prethodnog poreza, može da smanji iznos obračunatog PDV ako je:

- 1) sačinio interni račun u skladu sa ovim zakonom;
- 2) poseduje dokument kojim se potvrđuje da je došlo do smanjenja naknade.

Kod smanjenja avansa shodno se primenjuju st. 3 – 6. ovog člana.

Obveznik PDV može da izmeni osnovicu za iznos naknade koji nije naplaćen samo na osnovu pravnosnažne odluke suda o zaključenom stečajnom postupku, odnosno na osnovu overenog prepisa zapisnika o sudskom poravnanju.

Ako obveznik PDV koji je izmenio osnovicu u skladu sa stavom 8. ovog člana primi naknadu ili deo naknade za isporučena dobra i usluge u vezi sa kojima je dozvoljena izmena osnovice, dužan je da na primljeni iznos naknade obračuna PDV.

Izmena osnovice vrši se u poreskom periodu u kojem je nastupila izmena.

Ako je naknada za promet dobara i usluga izražena u stranoj valuti, povećanje, odnosno smanjenje vrednosti dinara u odnosu na stranu valutu, ne dovodi do izmene osnovice, pod uslovom da je pri utvrđivanju osnovice i obračunatog PDV i naplati naknade primenjena ista vrsta kursa dinara iste banke.

Ako se u skladu sa carinskim propisima izmeni osnovica za uvoz dobara koja podležu PDV, primenjuju se odredbe ovog zakona.

Ministar bliže uređuje način izmene osnovice.”.

Član 4.

Član 28. menja se i glasi:

„Član 28.

Pravo na odbitak prethodnog poreza obveznik PDV može da ostvari ako dobra nabavljena u Republici ili iz uvoza, uključujući i nabavku opreme, kao i objekata za vršenje delatnosti i ekonomski deljivih celina u okviru tih objekata (u daljem tekstu: objekti za vršenje delatnosti), odnosno primljene usluge, koristi ili će ih koristiti za promet dobara i usluga:

- 1) za koji postoji obaveza obračunavanja PDV u skladu sa ovim zakonom;
- 2) za koji u skladu sa članom 24. ovog zakona postoji oslobođenje od plaćanja PDV;
- 3) koji je izvršen u inostranstvu, ako bi za taj promet postojalo pravo na odbitak prethodnog poreza da je izvršen u Republici.

Pravo na odbitak prethodnog poreza obveznik PDV može da ostvari ako poseduje:

- 1) račun izdat od strane drugog obveznika PDV – prethodnog učesnika u prometu, u kojem je iskazan obračunati PDV u skladu sa ovim zakonom;

2) dokument o izvršenom uvozu dobara u kojem je iskazan PDV i dokaz kojim se potvrđuje da je iskazani PDV plaćen prilikom uvoza.

Računom iz stava 2. tačka 1) ovog člana smatra se i elektronska faktura koja je prihvaćena, uključujući i elektronsku fakturu za koju se smatra da je prihvaćena, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje.

Ako je za promet dobara ili usluga propisana obaveza izdavanja elektronske fakture u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje, pravo na odbitak prethodnog poreza po osnovu tog prometa može da se ostvari isključivo na osnovu prihvaćene elektronske fakture.

Obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza za poreski period na osnovu elektronske fakture, ako je elektronska faktura prihvaćena zaključno sa danom koji prethodi danu podnošenja poreske prijave za taj poreski period u skladu sa ovim zakonom, a najkasnije 10. dana kalendarskog meseca koji sledi tom poreskom periodu, nezavisno od toga da li je poreska obaveza nastala u poreskom periodu za koji podnosi poresku prijavu ili u nekom od prethodnih poreskih perioda i nezavisno od toga da li je elektronska faktura izdata na dan nastanka poreske obaveze ili posle tog dana.

Ako je elektronska faktura iz stava 5. ovog člana prihvaćena počev od dana podnošenja poreske prijave, odnosno počev od 11. dana kalendarskog meseca koji sledi poreskom periodu za koji se podnosi poreska prijava, obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza za poreski period u kojem je elektronska faktura prihvaćena.

Poreski period za koji obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza u slučaju kada je uslov za ostvarivanje prava na odbitak prethodnog poreza posedovanje drugog računa iz stava 2. tačka 1) ovog člana određuje se u skladu sa st. 5. i 6. ovog člana.

Za poreski period za koji su ispunjeni uslovi za odbitak prethodnog poreza obveznik PDV može da odbije prethodni porez od dugovanog PDV, i to:

1) obračunati i iskazani PDV za promet dobara i usluga, koji je ili će mu biti izvršen od strane drugog obveznika u prometu;

2) PDV koji je plaćen prilikom uvoza dobara.

Obveznik PDV koji nije ostvario pravo na odbitak prethodnog poreza na osnovu računa obveznika PDV izdatog po osnovu primljenog avansa, može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza na osnovu računa za izvršeni promet dobara ili usluga.

Ako račun iz stava 2. tačka 1) ovog člana sadrži formalne nedostatke koji se odnose na identifikaciju primaoca računa, sa izuzetkom podatka o PIB-u, ta okolnost ne umanjuje pravo na odbitak prethodnog poreza obveznika PDV – primaoca računa.

Pravo na odbitak prethodnog poreza nastaje danom ispunjenja uslova za ostvarivanje ovog prava.

Pravo na odbitak prethodnog poreza može da ostvari i obveznik PDV - poreski dužnik:

1) iz člana 10. stav 1. tačka 3) i stav 2. tač. 1)-5) ovog zakona, pod uslovom da je sačinio interni račun i obračunao PDV u skladu sa ovim zakonom i da primljena dobra i usluge koristi za promet dobara i usluga iz stava 1. ovog člana;

2) iz člana 10. stav 2. tačka 6) ovog zakona, pod uslovom da poseduje račun prethodnog učesnika u prometu u skladu sa ovim zakonom, da je obračunao PDV u

skladu sa ovim zakonom i da će ta dobra i usluge koristiti za promet dobara i usluga iz stava 1. ovog člana.

Obveznik PDV može da ostvari pravo na odbitak prethodnog poreza u roku od pet godina od isteka godine u kojoj je stekao ovo pravo.”.

Član 5.

U članu 31. dodaju se novi st. 3. i 4, koji glase:

„Ispravka odbitka prethodnog poreza vrši se i po osnovu smanjenja avansa, kao i po osnovu storniranja računa i drugih dokumenata prethodnog učesnika u prometu koji utiču na odbitak prethodnog poreza.

Obveznik PDV koji je ispravio - smanjio odbitak prethodnog poreza može da dostavi obaveštenje o toj ispravci obvezniku PDV – prethodnom učesniku u prometu, odnosno primaocu avansa ako je od tog obveznika PDV dobio dokument o smanjenju u slučaju kada postoji obaveza izdavanja dokumenta o smanjenju u skladu sa ovim zakonom.”.

Dosadašnji st. 3, 4. i 5. postaju st. 5, 6. i 7.

Član 6.

U članu 34. dodaje se novi stav 4, koji glasi:

„Ako se vrednost primljenih dobara ili usluga naknadno poveća, odnosno smanji, obveznik izdaje poljoprivredniku priznanicu ako je povećana vrednost primljenih dobara ili usluga, odnosno dokument o smanjenju ako je smanjena vrednost primljenih dobara ili usluga.”.

Dosadašnji st. 4. i 5. postaju st. 5. i 6.

U dosadašnjem stavu 6, koji postaje stav 7, reč: „nadležnom” briše se, a reči: „stava 5.” zamenjuju se rečima: „stava 6.”.

U dosadašnjem stavu 7, koji postaje stav 8, reči: „stava 6.” zamenjuju se rečima: „stava 7.”.

U dosadašnjem stavu 8, koji postaje stav 9, reči: „stava 7.” zamenjuju se rečima: „stava 8.”, a reč: „nadležnom” briše se.

Član 7.

Član 37. menja se i glasi:

„Član 37.

Obveznik PDV je dužan da:

- 1) podnese evidencionu prijavu;
- 2) izdaje račune o izvršenom prometu dobara i usluga i sačinjava interne račune;
- 3) vodi evidenciju koja obezbeđuje kontrolu utvrđivanja poreske obaveze;
- 4) obračunava i plaća PDV i podnosi poreske prijave;
- 5) dostavlja obaveštenja poreskom organu u skladu sa ovim zakonom.”.

Član 8.

U članu 38. stav 1. posle reči: „dužan je da” zapeta i reči: „najkasnije do isteka prvog roka za predaju periodične poreske prijave,” zamenjuju se rečima: „u roku od pet dana od dana kada je ostvario taj promet”, a reč: „nadležnom” briše se.

U stavu 2. reč: „nadležni” briše se.

U stavu 4. posle reči: „plaćanja PDV” zapeta i reči: „u roku iz stava 1. ovog člana” brišu se.

U stavu 5. reči: „Nadležni poreski organ” zamenjuju se rečima: „Poreski organ”.

Član 9.

U članu 38a stav 1. reč: „nadležni” briše se.

U stavu 2. reč: „nadležnom” briše se.

Dodaju se novi st. 4. i 5, koji glase:

„U slučaju kada obveznik PDV prestaje da postoji usled statusne promene u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva ne primenjuje se stav 2. ovog člana, već pravni sledbenik tog obveznika PDV dostavlja obaveštenje poreskom organu o sprovedenoj statusnoj promeni u roku od 15 dana od dana sprovođenja statusne promene.

Obaveštenje iz stava 4. ovog člana sadrži podatak o datumu sprovođenja statusne promene.”.

U stavu 4, koji postaje stav 6, reči: „Nadležni poreski organ” zamenjuju se rečima: „Poreski organ”.

U stavu 5, koji postaje stav 7, reči: „stava 4.” zamenjuju se rečima: „stava 6.”.

U stavu 6, koji postaje stav 8, reči: „stava 4.” zamenjuju se rečima: „stava 6.”.

Stav 7, koji postaje stav 9, menja se i glasi:

„Poreski organ vodi evidenciju o svim obveznicima PDV kojima su izdate, odnosno za koje su izdate potvrde iz stava 7. ovog člana.

Član 10.

U članu 40. stav 3. reči: „uz poresku prijavu” zamenjuju se rečima: „na dan podnošenja poreske prijave”.

Član 11.

Naziv člana 42. menja se i glasi: „Izdavanje računa i sačinjavanje internog računa”.

U članu 42. stav 5. menja se i glasi:

„Obveznik PDV izdaje elektronsku fakturu u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje, fiskalni račun u skladu sa zakonom kojim se uređuje fiskalizacija, račun u papirnom obliku, odnosno račun u elektronskom obliku, sa izuzetkom elektronske fakture i fiskalnog računa, ako postoji saglasnost primaoca da prihvata račun u elektronskom obliku.”.

U stavu 6. posle reči: „u papirnom obliku” dodaju se reči: „iz stava 5. ovog člana”.

U stavu 7. posle reči: „u elektronskom obliku” dodaju se reči: „iz stava 5. ovog člana”.

Dodaje se stav 9, koji glasi:

„Po osnovu prometa dobara i usluga iz člana 10. stav 1. tačka 3) i stav 2. ovog zakona, avansa, povećanja osnovice za promet, odnosno smanjenja osnovice za promet i smanjenja avansa sačinjava se interni račun.”.

Član 12.

Član 44. menja se i glasi:

„Član 44.

Obveznik PDV koji je izdao račun sa iskazanim PDV dužan je da iskazani PDV plati.

Ako obveznik PDV stornira račun iz stava 1. ovog člana, smanjuje iznos osnovice, a iznos PDV može da smanji ako:

1) je izdao novi račun u skladu sa ovim zakonom, u slučaju kada postoji obaveza izdavanja računa;

2) poseduje dokument primaoca računa – obveznika PDV ili lica koje ima pravo na refakciju PDV u skladu sa ovim zakonom u kojem je navedeno da PDV iskazan u računu iz stava 1. ovog člana nije korišćen kao prethodni porez, odnosno da za taj iznos PDV nije i neće biti podnet zahtev za refakciju PDV, u slučaju kada je račun izdat obvezniku PDV ili licu koje ima pravo na refakciju PDV.

Smanjenje iznosa PDV iz stava 2. ovog člana vrši se za poreski period za koji su ispunjeni uslovi iz stava 2. ovog člana.

Uslovi iz stava 2. ovog člana smatraju se ispunjenim za poreski period ako obveznik PDV zaključno sa danom koji prethodi danu podnošenja poreske prijave za taj poreski period, a najkasnije 10. dana kalendarskog meseca koji sledi tom poreskom periodu, ispuni oba uslova iz stava 2. ovog člana.

Lice koje iskaže PDV u računu, a nije obveznik PDV, dužno je da iskazani PDV plati.

Lice iz stava 5. ovog člana nema pravo da ispravi iskazani iznos PDV.”.

Član 13.

U članu 45. posle reči: „izdavanjem računa” dodaju se zapeta i reči: „kao i sačinjavanje internog računa”.

Član 14.

U članu 46. stav 1. posle reči: „vršenje kontrole” zapeta i reči: „kao i da za svaki poreski period sačini pregled obračuna PDV” brišu se.

U stavu 2. posle reči: „vođenja evidencije” zapeta i reči: „kao i oblik i sadržinu pregleda obračuna PDV” brišu se.

Član 15.

Naziv člana 48. menja se i glasi: „Poreski period, preliminarna poreska prijava i poreska prijava, obračun i plaćanje PDV”.

U članu 48. stav 5. menja se i glasi:

„Obveznik iz stava 2. ovog člana može da podnese poreskom organu zahtev za promenu poreskog perioda u kalendarski mesec, počev od 20. decembra zaključno sa 31. decembrom tekuće godine za narednu kalendarsku godinu.”.

Stav 6. briše se.

Dosadašnji st. 7. i 8. postaju st. 6. i 7.

Dodaje se novi stav 8, koji glasi:

„Ministar bliže uređuje način i postupak promene poreskog perioda iz stava 5. ovog člana, kao i vremenski period za koji je promenjen poreski period.”.

Član 16.

Posle člana 49. dodaje se član 49a, koji glasi:

„Član 49a

Preliminarna poreska prijava predstavlja skup podataka koji se odnose na promet dobara, promet usluga, uvoz dobara i druge transakcije i aktivnosti koje utiču na iznos poreske obaveze obveznika PDV.

Preliminarna poreska prijava iz stava 1. ovog člana sačinjava se u sistemu elektronskih faktura određenog zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje, na osnovu podataka kojima raspolaže taj sistem, za poreski period obveznika PDV.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, preliminarna poreska prijava ne sačinjava se za poreski period u kojem je otpočeta PDV aktivnost, odnosno poreski period u kojem je prestala PDV aktivnost obveznika PDV.”.

Član 17.

U članu 50. stav 1. reč: „nadležnom” briše se.

U stavu 4. reč: „nadležnom” briše se.

Član 18.

Član 50a menja se i glasi:

„Član 50a

Obveznik PDV podnosi poresku prijavu sa preliminarnom poreskom prijavom koja predstavlja prilog poreskoj prijavi.

Ako obveznik PDV nije podneo poresku prijavu u roku propisanom ovim zakonom, preliminarna poreska prijava dostavlja se poreskom organu na njegov zahtev.”.

Član 19.

Posle člana 50a dodaje se član 50b, koji glasi:

„Član 50b

Ministar bliže uređuje oblik, sadržinu, kao i način sačinjavanja i dostavljanja preliminarne poreske prijave.”.

Član 20.

Odredbe ovog zakona koje sadrže ovlašćenja za donošenje podzakonskih akata primenjivaće se od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akti iz čl. 3. i 13. ovog zakona doneće se zaključno sa 31. decembrom 2024. godine, podzakonski akt iz člana 15. ovog zakona zaključno sa 20. decembrom 2024. godine, a podzakonski akt iz člana 19. ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 21.

Ako je za prenos celokupne ili dela imovine iz člana 6. stav 1. tačka 1) Zakona o porezu na dodatu vrednost („Službeni glasnik RS”, br. 84/04, 86/04-ispravka, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-dr. zakon, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20 i 138/22) zaključen ugovor ili doneta odluka zaključno sa 31. decembrom 2024. godine, na prenos celokupne ili dela imovine primenjuje se taj zakon.

Član 22.

Ovaj zakon stupa na snagu 15. decembra 2024. godine, a primenjivaće se od 1. januara 2025. godine, osim člana 15. st. 2, 3. i 4. ovog zakona koji će se primenjivati od 20. decembra 2024. godine i člana 14, člana 15. stav 1, člana 16. i člana 18. ovog zakona koji će se primenjivati počev za poreski period januar 2026. godine, odnosno januar-mart 2026. godine.